

[Martin Nielsen.]

Lejerne nu skal til at betale Varmemaalene, ligger det vel ogsaa paa Linie med Ting, som er blevet gennemført og praktiseret i den senere Tid. Jeg synes bare, at Indenrigsministeren her tager noget lidt Hensyn til Grundejerne, naar det endelig skal være. Hvad med de kakkellovnsfyrede Lejligheder? Var det ikke rimeligt, at Lejerne, naar de skal til at montere Lejlighederne, foruden at de skal betale for dem, ogsaa selv medbragte deres Kakkellovne eller i hvert Fald visse Ting, som hører til Kakkellovnenes Brug? Det kunde i hvert Fald være lige saa rimeligt som dette her, for hvis man ved Lov kan fastsætte, at Lejerne skal være med til at montere Lejligheden med nagelfaste Ting som en Varmemaal, kan man vel ogsaa fastsætte, at Vandhaner, Dørhaandtag og lignende Ting hører til det, som Lejeren skal betale. Det synes mig at være særlig grelt, fordi Grundejerne har en Favør, som ikke ret mange andre Medborgere har, nemlig at Lejerne i de allerfleste Tilfælde forskudsvis maa yde dem et rentefrit Laan i Form af forudbetalt Husleje. Det drejer sig om 1, 2, 3 eller flere Maaneders Husleje, som Aar ud og Aar ind staar til Grundejernes Disposition, uden at Lejeren saa meget som faar den Kapital, han har indskudt, forrentet. Det er vanskeligt for et normalt Menneske at se, hvilke store Tjenester Grundejerne egentlig har ydet Samfundet, siden de skal belønnes paa den Maade.

Vi kan i hvert Fald ikke gaa ind paa den Revision, som her foreslaas, og som stort set betyder en Forringelse af en Beskyttelse, der i Forvejen er alt for ringe. Det forekommer os mere nærliggende, om Indenrigsministeren og Regeringen havde taget hele den nuværende Boligsituation under Overvejelse, havde taget under Overvejelse, at Huslejen for store Dele af Befolkningen efterhaanden begynder at blive en saa tyngende Byrde, at det Spørgsmaal trænger sig paa, hvorledes arbejdsløse, arbejdsfordelte Arbejdere, hvem Staten har forbudt at hæve deres Løn, fortsat skal være i Stand til at betale den Husleje, der kræves. Det var mere rimeligt, forekommer det os, om Regeringen — saaledes som Lejerforeningerne har henstillet — tog Spørgsmaalet op: under hvilke Former man er i

Stand til at gennemføre en Lejenedsættelse, under hvilke Former man er i Stand til at gennemføre et Moratorium for de Lønmodtagere eller handlende, som er blevet ganske særlig ramt af den nuværende Situation, men hvis Forhold i hvert Fald ikke indtil nu har indvirket paa Grundejernes Fortjenstmuligheder.

Indenrigsministeren (*Knud Kristensen*):

Jeg takker de fire Ordførere, som først havde Ordet, for det Tilsagn om velvillig og hurtig Behandling af Lovforslaget, som de har givet. Jeg finder heller ikke Anledning til at fremsætte ret mange Bemærkninger, men skal dog knytte nogle enkelte Betragtninger til de faldne Udtalelser.

Der er blevet talt om disse Varmemaalere, og det ærede Medlem Hr. Einer-Jensen mente, at Afbetalingstiden var for kort. Det er et Spørgsmaal, vi kan forhandle om. Dette Aaremaal er ikke foreslaaet som noget absolut uigenkaldeligt fra min Side, som noget, der ikke kan tales om, men naar der er fastsat et Aaremaal paa 5 Aar, er det sket dels under Hensyn til, at disse Varmemaaleres Levetid ikke er ubegrænset, og dernæst til, at det heller ikke er saa store Beløb, der her er Tale om, at de kan virke særligt tyngende, naar de afbetales over 5 Aar, som her foreslaaet.

Over for de Betragtninger, der er gjort gældende af adskillige andre ærede Ordførere, som mente, at det nærmest maatte være Ejerne, der skulde betale, vil jeg sige, at i mange Tilfælde er det dog Lejerne, som først og fremmest er interesserede i at faa saa billig Varme som muligt; dertil skulde denne Foranstaltning bidrage. Lejerne maa altsaa være interesserede i at faa disse Varmemaalere sat op, selv om de selv skal betale dertil. Hvis det helt overlades til Ejerne at bestemme, om de skal sættes op, og ogsaa helt overlades til Ejerne at betale dem, kan det meget let føre til, at der slet ingen Varmemaalere bliver sat op, til Skade baade for Lejerne og — i den Situation, vi staar i — ogsaa for Samfundet. Vi er nemlig sikkert alle enige om, at hvis hver enkelt kan følge med i, hvor megen Varme han har brugt og skal betale for, og selv kan være med til at bringe denne Udgift ned, vil dette være den mest effektive Form for Varme-
besparelse, der kan gennemføres.